

۱۷۲ - عَيْنُ الْخَطِّ فِي تَعْيِينِ أَنْوَاعِ الْمَشْتَقِّ فِي الْجُمَلَاتِ التَّالِيَةِ:

(۱) كِتَابُ الرَّجُلِ مَعْيَارُ فَضْلِهِ وَ مَسْمَارُ نَبْلِهِ! - اسْمُ الْآلَةِ

(۲) اتَّقِ اللَّهَ فِي كُلِّ مُمْسَى وَ مُصْبِحٍ! - اسْمُ الزَّمَانِ

(۳) وَ كَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا لِيَمْكُرُوا فِيهَا! - الصِّفَةُ الْمَشْبَهَةُ

(۴) قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهِو وَ مِنَ التَّجَارَةِ! - اسْمُ التَّفْضِيلِ

گزینه ۳ پاسخ است.

در گزینه ی ۳ «اکابر» جمع مکسر «أكبر» و اسم تفضیل است. «کبار» جمع مکسر «کبیر» و صفت مشبهه می باشد.

سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱ ← مِغِیَار و مِسْمَار اسم آلت بر وزن مِفعال هستند. (اسم آلت: مِفَعَل، مِفَعَلَه، مِفعال)

گزینه‌ی ۲ ← مُمَسِی و مُصَبِحُ اسم زمان هستند. اسم زمان و مکان فعل‌های مزید دقیقاً مثل اسم مفعول آن‌ها ساخته می‌شود، یعنی حرف مضارعه ضمه می‌گیرد و عین‌الفعل فتحه که در فعل‌های معتل حرف «الف» معادل فتحه است. برای تشخیص اسم مفعول از اسم زمان و مکان باید به معنی آن‌ها توجه کنیم. (ای مردم در هر صبح و شام تقوای خدا را پیشه کنید!)

گزینه‌ی ۴ ← خیر و شر:

به معنی خوب، بد ← صفت مشبّهه و مشتق

به معنی خوب‌تر، خوب‌ترین / بدتر، برترین ← اسم تفضیل و مشتق

به معنی خوبی، خوب بودن / بدی، بد بودن ← مصدر و جامد

ترجمه‌ی گزینه‌ی ۴: بگو آنچه نزد خداست از لهُو و تجارت بِهتَر است ← اسم تفضیل

نکته: معمولاً وقتی «خیر و شر» قبل از «مِن» بیایند اسم تفضیل هستند.